

erkende og ganske ærligt erkender, at det har han ikke undersøgt, tror jeg, at man skal lede længe for at finde nogen — det skulde da være en ren Amatør — blandt ærede Medlemmer, som skulde kunne sige: Jeg har undersøgt det Forhold. Nej, den ærede Minister maa tværtimod gaa ud fra, at det, der herom er opført i Statsregnskabet, og som er trykt med smaa Typer, hvorved det netop antydes, at det er noget, man kun undtagelsesvis læser, læser man ikke, det kan der ikke være Spørgsmaal om. Og derfor skulde den højtærede Minister have sagt: Jeg vil gøre Rigsdagen opmærksom paa dette. Det har den ærede Minister ikke gjort, og deri ligger Fejlen.

Den ærede Minister talte endvidere om, at det, der her var rejst Spørgsmaal om fra min Side, var et Stykke „Eksamensjura“. Naa, naa — Eksamensjura kunde vel i og for sig ogsaa være god. Der var en Tid, hvor man bebrejdede andre, og navnlig visse Politikere her i Landet, at de vare doktrinære: det var Doktriner og ikke Livet, det for dem drejede sig om, det var noget Hjærnespind, noget, som kunde være teoretisk fortræffeligt, men blot ikke stemmede med Livets naturlige Krav eller med, hvad der i Virkeligheden kom til at foreligge. Nu vil den ærede Minister sige, at det, jeg her siger, er doktrinært; men han tager jo ganske fejl; han skulde se sig selv i Spejl, det er ham, der kommer med Doktriner, det er ham, som ikke gør andet end sige dette: I troede, at der blev inddraget noget i Statskassen, men I maa huske paa, at der er en Doktrin, der siger, at naar man skylder Penge bort, er det en Gæld, og det opføres her som Statsgæld; denne Doktrin holder jeg paa, og af den udleder jeg en hel Mængde Ting. — Jeg for mit Vedkommende tager Livets pure Virkelighed for mig og spørger: Hvad betyder det, naar Rigsdag og Regering vedtage en Lov, som siger, at der inddrages saa og saa mange Mill. Kr. i Kassebeholdningen? Det er den rene og skære Virkelighed, at de Penge skulde naturligvis være der, dem skal man kunne tage og føle paa. Det er ingen Doktrin, men den sande og rene Virkelighed. Nu kommer Ministeren med Doktrinen, idet han siger: Det kunne I ikke saadan gøre Regning paa, det er ikke alle Penge, der klinge; jeg kan ved Hjælp af Doktriner og Bogføring osv. konstruere et Bevis for, at dette er noget af den indenlandske Statsgæld, og derved komme vi til et helt andet Resultat. Det er den

Maade, hvorpaa den højtærede Minister her argumenterer.

Den højtærede Minister sagde, at man kan slet ikke sige, at fordi et Selskab eller et Samfund erhverver nogle af sine egne Gældsposter, altsaa noget, som det selv skylder bort, bortfalder Gælden dermed. Det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds (Brandes), som nylig talte, sagde aldeles træffende derom, at det var jo ganske imod Virkeligheden, intet Menneske vilde opfatte det saaledes. I det Eksempel, som den ærede Minister brugte: at et Aktieselskab, som erhverver sine egne Partialobligationer, meget vel kan beholde dem og lade dem ligge, kommer det jo netop an paa, hvad der er bestemt om disse Partialobligationer. Hvis den lovlige Generalforsamling har sagt: I have Lov til at indkøbe Partialobligationerne og lægge dem til jeres Reservefond, saa blive de ved at leve, men hvis Generalforsamlingen har sagt: I have Lov til at indkøbe dem for at annullere dem, saa skulde de annulleres. Nu er der jo her en Lov, som den ærede Minister stadig gaar hen over, nemlig Loven om Statsbrandforsikringsfonden, hvori der staar, at Pengene skulde inddrages i Statskassen. Naar det er sagt ved Lov, saa er der ingen Vej udenom, saa skulde de inddrages, og at inddrage en Gæld i Statskassen det er netop det samme, som at den er udslettet, eftergiven, færdig, den eksisterer ikke mere. Saa kan den ærede Minister meget gerne sige — det ved jeg ogsaa meget godt, det er i Virkeligheden ikke noget, som behøver at fortælles noget Medlem af Rigsdagen —, at hvis Statskassen vil eje nogle af sine egne Obligationer, kan den meget godt beholde dem, og de kunne opføres som Aktiver. Ja, naturligvis, det kommer alt sammen kun an paa, hvorledes den er kommen i Besiddelse af dem, i hvilket Øjemed, og hvad Lovgivningsmagten i saa Henseende har bestemt.

Den ærede Minister vilde dernæst sige, at der ingen Forskel var paa Boggæld og Obligationsgæld. Denne Udtalelse forbavser mig højlig, thi der er netop den store Forskel, at en Boggæld kan man overmaade let faa, uden at der er nogen Lov, der bestemmer det, men Obligationsgæld kan man ikke faa uden Lov. Det udviser figura noksom. Hvorfor kommer den højtærede Minister med dette Forslag om at faa Lov til at udstede Obligationer, hvis han kunde gøre det uden Lov? Nej, han kan ikke gøre det uden Lov. Det er nok-